

Παρουσίαση «Γνωριμία με τις Ομάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων»

1^η Διαφάνεια – Γνωριμία με τις Ομάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων

Τα δηλητηριασμένα δολώματα θεωρούνται η κύρια απειλή και αιτία θανάτου τόσο του Ασπροπάρη, όσο και των υπόλοιπων γυπών στα Βαλκάνια. Στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί τουλάχιστον 13 δηλητηριασμένοι Ασπροπάρηδες κατά την περίοδο 2003-2013. Λαμβάνοντας υπόψη το μικρό ποσοστό των δηλητηριασμένων ζώων που πράγματι εντοπίζονται, ο αριθμός αυτός αντικατοπτρίζει την πραγματική επίπτωση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων που πρέπει να είχε στον ελληνικό πληθυσμό του.

2^η Διαφάνεια - Η ιστορία του Λάζαρου

Ο Λάζαρος, ήταν ένας από τους δύο Ασπροπάρηδες που εντοπίστηκαν δηλητηριασμένοι τον Απρίλιο του 2013 στην Αμφίπολη του Νομού Σερρών από ερευνητές της ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗΣ. Οι δύο παγκοσμίως απειλούμενοι με εξαφάνιση γύπες είχαν μόλις φτάσει στην Ελλάδα από το Τσαντ της Αφρικής προκειμένου να φωλιάσουν στα Μετέωρα. Ο εντοπισμός των δηλητηριασμένων πουλιών έγινε χάρη στον δορυφορικό πομπό που έφερε στην πλάτη του ο «Λάζαρος», ο ένας από τους δύο Ασπροπάρηδες. Ο πομπός είχε τοποθετηθεί στον Λάζαρο τον Απρίλιο του 2012 στα Μετέωρα, στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE+ «Η Επιστροφή του Ασπροπάρη». Το πουλί κατά τραγική ειρωνεία είχε μόλις την περασμένη χρονιά σωθεί από δηλητηρίαση, χάρη στην έγκαιρη επέμβαση ενός κτηνοτρόφου και αφού έλαβε την κατάλληλη θεραπεία, απελευθερώθηκε και πάλι στη φύση. Μέσω του δορυφορικού του πομπού γινόταν η παρακολούθηση της μεταναστευτικής του διαδρομής από την Ελλάδα προς την Αφρική, όταν στα μέσα Μαρτίου ξεκίνησε το ταξίδι της επιστροφής του και πάλι στη χώρα μας. Μια επιστροφή όμως που έληξε άδοξα... Παρά το γεγονός ότι ο Λάζαρος διέσχισε την Αίγυπτο, το Ισραήλ, τη Συρία και την Τουρκία, η πλέον επικίνδυνη περιοχή αποδείχτηκε η Ελλάδα, αφού δύο ημέρες παραμονής ήταν αρκετές για να διακόψουν θανάσιμα τη διαδρομή του προς τον τελικό του προορισμό. Μαζί του βρέθηκε νεκρός άλλος ένας Ασπροπάρης, πιθανά το μελλοντικό του ταίρι, αφού ο προηγούμενος σύντροφός του δηλητηριάστηκε επίσης κατά την περσινή χρονιά στα Μετέωρα. Η ιστορία του Λάζαρου δείχνει αναμφισβήτητα το μεγάλο πρόβλημα της χρήσης των δηλητηριασμένων δολωμάτων στην Ελλάδα.

3^η Διαφάνεια - Ομάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων

Οι πρώτες ομάδες ανίχνευσης δηλητηριασμένων δολωμάτων στην Ελλάδα δημιουργήθηκαν το Φεβρουάριο του 2014 στην Ισπανία, όπου δύο συνεργάτες της ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗΣ και του WWF Ελλάς αντίστοιχα, έλαβαν εντατική εκπαίδευση ώστε να αποκτήσουν την εξειδίκευση του χειριστή σκύλου. Ο ρόλος των Ομάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων είναι να πραγματοποιούν περιπολίες στην ύπαιθρο, κυρίως στις περιοχές τις οποίες χρησιμοποιεί τακτικά ο Ασπροπάρης και άλλοι γύπες, όπως ο Μαυρόγυπας και το Όρνιο.

4^η Διαφάνεια - Οι περιοχές δράσεις των Ομάδων Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων

Από το Μάρτιο του 2014 οι δύο Ομάδες Σκύλων για την ανίχνευση δηλητηριασμένων δολωμάτων δραστηριοποιούνται στην Κεντρική Ελλάδα και τη Θράκη με στόχο τον έλεγχο και τον καθαρισμό της υπαίθρου από δηλητηριασμένα δολώματα και ζώα που μπορούν να προκαλέσουν επιπλέον δηλητηριάσεις. Το κίνητρο της δημιουργίας των Ομάδων ήταν ότι όσες περισσότερες περιοχές ελεγχθούν και «καθαριστούν», τόσες λιγότερες πιθανότητες υπάρχουν για να δηλητηριαστούν Ασπροπάρηδες και άλλα ζώα (γύπες, αετοί, θηλαστικά κ.λπ.).

5^η Διαφάνεια - Γνωριμία με τον Κούκι & τον Κίκο

Ο Κούκι και ο Κίκο είναι οι ειδικά εκπαιδευμένοι σκύλοι (διασταύρωση Γερμανικού Ποιμενικού και Μαλινουά) της Ομάδας Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων της Ελληνικής ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗΣ Εταιρείας και του WWF αντίστοιχα. Οι σκύλοι γεννήθηκαν και εκπαιδεύτηκαν για ένα χρόνο στην Ισπανία, ενώ από το 2014 ο Κούκι δραστηριοποιείται στην Κεντρική Ελλάδα (Μετέωρα) και ο Κίκο στη Θράκη (Εβρος).

6^η Διαφάνεια - Γνωριμία με τον Κούκι & τον Κίκο

Τα σκυλιά εξαιτίας της οξείας όσφρησής τους χρησιμοποιούνται από την αστυνομία και τον στρατό για τον εντοπισμό διαφόρων οσμών και τη διάσωση ανθρώπων. Χρησιμοποιούνται επίσης σε δράσεις προστασίας της φύσης, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση. Σε κάποια πεδία που εργάζονται τα σκυλιά είναι αδύνατον να ανταποκριθεί ο άνθρωπος, αλλά όμως και σε αυτά που μπορεί, πάλι τα σκυλιά αποδεικνύονται πιο αποτελεσματικά. Μια βασική διαφορά μεταξύ σκύλου και ανθρώπου είναι ότι ο σκύλος αντιλαμβάνεται τον κόσμο γύρω του από την όσφρησή του, έχοντας περίπου 220 εκατομμύρια αισθητήρες (ο άνθρωπος περίπου 5 εκ.).

7^η Διαφάνεια - Ο ρόλος του χειριστή

Ο ρόλος του χειριστή είναι εξίσου σημαντικός με τον ρόλο του ειδικά εκπαιδευμένου σκύλου. Λειτουργούν σαν ομάδα και ο ένας συμπληρώνει τον άλλον. Η εκπαίδευση των χειριστών, η οποία έγινε στην Ισπανία, κράτησε έναν ολόκληρο μήνα κατά τον οποίο εκπαιδεύτηκαν και δέθηκαν μαζί με τα σκυλιά. Πριν από την έρευνα ενός περιστατικού ο χειριστής ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές, συγκεντρώνει πληροφορίες και κάνει την πρώτη εποπτεία της περιοχής. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, καθορίζει την περιοχή μέσα στην οποία θα ψάξει αυτόνομα ο σκύλος. Μόλις ο σκύλος εντοπίσει ένα δηλητηριασμένο δόλωμα/ζώο ο χειριστής συλλέγει τις απαραίτητες πληροφορίες και απομακρύνει τα δολώματα από την περιοχή με σκοπό να αποτρέψει τη δηλητηρίαση περισσότερων ζώων.

8^η Διαφάνεια - Εξοπλισμός περιπολίας

Τόσο οι χειριστές, όσο και τα σκυλιά πρέπει να τηρούν σε κάθε αποστολή ένα πρωτόκολλο ντυσίματος. Ο εξοπλισμός των χειριστών περιλαμβάνει: καπέλο, σακίδιο πλάτης (το οποίο περιλαμβάνει φωτογραφική μηχανή, πλαστικές σακούλες διαφορών μεγεθών, δοχεία για δηλητηριασμένα δολώματα, νερό, κουτί πρώτων βοηθειών και το παιχνίδι για την επιβράβευση του σκύλου), GPS και γάντια μιας χρήσης. Ο εξοπλισμός για τους σκύλους περιλαμβάνει: κολάρο και περιστήθιο.

9^η Διαφάνεια - Περιπολία

Ο μέσος όρος της περιπολίας χωρίς ευρήματα είναι περίπου μια ώρα, διότι η αποτελεσματικότητα των σκύλων μειώνεται αρκετά, αν την πρώτη ώρα δεν εντοπίσουν κάτι. Όμως στην περίπτωση που εντοπίσουν κάποιο εύρημα, οι σκύλοι είναι ικανοί να δουλέψουν μέχρι έξι ώρες, ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες. Το καλοκαίρι, η έρευνα ξεκινάει πολύ νωρίς το πρωί για την αποφυγή των υψηλών θερμοκρασιών που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα και ασφάλεια του σκύλου.

10^η Διαφάνεια - Περιστατικά Δηλητηρίασης

Κάθε δηλητηριασμένο δόλωμα που τοποθετείται στην ύπαιθρο λειτουργεί σαν βόμβα που απειλεί να σκοτώσει όλα τα ζώα της περιοχής, καθώς οι επιπτώσεις αυτής της πρακτικής δεν θα σταματήσουν στο πρώτο ζώο που θα το καταναλώσει. Παρόλο που ο Ασπροπάρης δεν αποτελεί είδος-στόχο της χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων, κινδυνεύει άμεσα καθώς είναι πολύ πιθανό να καταναλώσει κάποιο δηλητηριασμένο ζώο και να γίνει και αυτός κρίκος της αλυσίδας θανάτου που θα δημιουργηθεί.

11^η Διαφάνεια – Δίνοντας το σήμα

Κατά τη διάρκεια της περιπολίας, μόλις ο ειδικά εκπαιδευμένος σκύλος εντοπίσει είτε ένα δηλητηριασμένο δόλωμα, είτε ένα νεκρό ζώο κάθεται δίπλα του, περιμένοντας τον χειριστή του.

12^η Διαφάνεια – Επιβράβευση

Μόλις οι σκύλοι εντοπίσουν ένα δόλωμα ανταμείβονται από τους χειριστές τους με ένα παιχνίδι. Η ένταση του παιχνιδιού δείχνει στον σκύλο πόσο σημαντικό ήταν το εύρημα που βρήκε.

13^η Διαφάνεια – Μέχρι τώρα

Μέσα σε διάστημα 4 ετών (από τον Μάρτιο του 2014 μέχρι και τον Ιούνιο του 2018) οι Ομάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων έχουν διεξάγει **306** περιπολίες καλύπτοντας συνολικά **685** χιλιόμετρα. Συνολικά έλαβαν χώρα **65** περιστατικά δηλητηρίασης και τα ευρήματα που βρέθηκαν ήταν **146** δηλητηριασμένα δολώματα και **146** δηλητηριασμένα ζώα. Η λίστα των νεκρών ζώων περιλάμβανε σκύλους (τσομπανόσκυλα, κυνηγόσκυλα, αδέσποτα), γάτες, αλεπούδες, κουνάβια, λύκους, αγριογούρουνα, σκαντζόχοιρους, γερακίνες και Όρνια.

14^η Διαφάνεια

Οι Ομάδες Ανίχνευσης Δηλητηριασμένων Δολωμάτων – οι Φύλακες της Υπαίθρου, θα συνεχίσουν το δύσκολο έργο τους. Όμως αυτή δεν είναι η λύση του προβλήματος...

Σκοπός είναι να σταματήσει οριστικά η παράνομη χρήση παράνομων δηλητηριασμένων δολωμάτων στην ύπαιθρο!